

KVINNENS STILLING I MENIGHETEN

T. B. BARRATT

KVINNENS STILLING I MENIGHETEN

ISBN:

978-1463774141

Thomas Ball
Barratt

Kvinnens stilling i menigheten.

Copyright © 2011 Ronny Ranestad Larsen
www.kristenbloggen.net

«Alle dere som er døpt til Kristus, har kledd dere i Kristus. Her er det ikke jøde eller greker, slave eller fri, mann og kvinne. Dere er alle én, i Kristus Jesus. Og hører dere Kristus til, er dere Abrahams ætt og arvinger ifølge løftet.» Gal 3, 27-29.

INNHold

KVINNENS STILLING I MENIGHETEN	9
Hvilken stilling skal våre kvinner innta i de kristne menigheter?	10
Paulus	12
Priskilla	14
Føbe	17
Diakonesser	19
Kvinnen som apostel	20
Hvordan forklares så Paulus' uttalelser i 1 Kor og ellers?	23
Tale i menighetsforsamling	26
Hodedekke	31
Likhet	34
Kvinnen som lærer	35
Samfunnets mor	38
Kvinnelige eldste og apostler	42
Formaning om stillhet	44
Kong Salomo	46
Kvinnebevegelsen	48
Kvinnelige evangelister	49
STIKKORDREGISTER	50

FORORD

Det er vel så, at det syn som her fremholdes, går i motsatt retning av hva mange tror og lærer, men jeg tror at den stilling til saken som jeg fremholder er skriftmessig. Jeg har anført flere uttalelser, spesielt **dr. Whedons** (metodistteolog). Han er i det minste ortodoks. Min bønn er at dette foredrag, som først ble holdt på vår «bibelskole i Filadelfia», må bli til velsignelse for mange. Ta bibelen med og les det.

Eders bror i Herren,

T. B. Barratt

Oslo 10/3, 1933.

KVINNENS STILLING

I

MENIGHETEN

Hedningenes og jødenes syn, kristendommens foreledende og løftende makt og hennes rette plass i samfunnet.

Herren sender et ord, og stor er skaren av kvinner som kommer med gledesbud.

Sal. 68, 12

Jeg anbefaler vår søster Føbe for dere; hun gjør tjeneste i menigheten i Kenkreæ. Ta imot henne i Herrens navn, slik det sømmer seg for kristne. Gi henne den hjelp hun kan trenge å få av dere, for hun har selv tatt seg av mange, også meg.

Rom. 16, 1-2

Hvilken stilling skal våre kvinner innta i de kristne menigheter?

I blant hedningene underkues hun og tilbaketrenges fra all befatning med det offentlige liv. Der er hun bare et nummer i en manns hjem, som han behandler etter behag, og er ute av stand til å hevde sitt standpunkt i det menneskelige samfunn. For ikke å snakke om den fryktelige skjebne som en enke, et barn — for hinduenes enker er jo for det meste barn — blir utsatt for!

Selv mange av jødene var innviklet i et system som var skadelig for kvinnen. Det sees av den lille tildragelse i Samaria, hvor Jesus samtalte med den samaritanske kvinne. Da Jesus åpenbarte for henne at Han var Messias, kom disiplene, og «de undret seg over at han snakket med en kvinne.» (*Joh 4, 27*).

Her har vi et trekk i Jesu liv, som atter viser at Han satte seg ut over de bestående skikker, og ville la alle forstå at det glade budskap Han var kommet med gjaldt like mye kvinnen som mannen. Begge var de falt som en følge av synd, begge skulle de oppreises som en frukt av nåden! At alle troende — spesielt de som kom fra jødedommen — var fullstendig klar over den oppreisning Jesus hadde brakt kvinnen, er neppe tenkelig. Det var flere ting, t. eks. omskjærelsen, som de troende jøder hadde vanskelig for å oppgi.

Det gikk så vidt med dette at til og med den store apostel Peter stod vaklende lenge etter Åndsåpen. Han som hadde forsvart hedningenes sak så tappert på apostelmø-

tet i Jerusalem, men da han kom til Antiokia måtte Paulus motsi ham «like opp i øynene, fordi det var ført klagemål imot ham» (**Gal 2, 11-14**). Det gjaldt ikke spørsmålet om hedningene hadde adgang til den kristne pakt uten om-skjærelse. Den sak ble avgjort på apostelmøtet i Jerusa-lem. Men nå gjaldt det om de av hedningene som var kommet til troen, kunne omgås jøde kristne.

Her stod altså Peter og andre jøder vaklende, «så til og med Barnabas ble revet med av deres hykleri». Men selv Paulus — visstnok i god mening, da han håpet å stilne de jødiske agitatorers vrede i Jerusalem (**Apg 21, 17-26**), gikk med på den jødiske skikk å la seg rense. Han fulgte her naturligvis sitt prinsipp om å bli alt for alle, «for i alle tilfelle å frelse noen.» (**1 Kor 9, 22**). Men det førte ikke til målet, hvor mye han enn håpet at så ville skje. **Sml. 24, 17-20.**

Man vil vel spørre: Hvordan kunne apostlene handle på denne måte? Vi ville aldri falle på nå å gå med på en jødisk skikk. Men vi må erindre at apostlene var også men-nesker og kunne ta feil, selv om de under Åndens inspira-sjon meddelte Guds vilje uavkortet i sine skrifter og i sin undervisning forøvrig (**2 Pet 1, 19-21**).

Slik var uten tvil også mye av den uvilje som oppstod mot kvinnens deltagelse i det offentlige liv, en følge av det syn hedenskapet på den ene side og jødedommen på den andre side hadde medført.

Paulus

Man har som regel oppstilt Paulus som *en motstander av kvinnen* og hennes deltagelse i menighetens gjerning, men det er *feil!* I sin bok «The Church we forget» (den menighet vi glemmer) sier *P. Whitwell Wilson*: «Paulus slo det første slag i menigheten for kvinnens befrielse. Han grunnla kvinneemansipasjonen. Han levde som en ungkar og var det ikke for Guds nåde kunne han ha blitt en misogynist (kvinnehater). Og likevel er han blitt protestantismens beskyttende helgen, mens Peter, den gifte apostel, er blitt antatt, visstnok ubetenksomt, som idealpatriarken eller paven for et *ugift* presteskap. Dette er så mye merkeligere da Paulus uten tvil fant det vanskelig å krabbe ut av sine bøker og oppnå et barns sinn.»

Så skildrer Wilson befrielsen av den besatte kvinne i Filippi. «For hennes skyld ble han og Silas avkledd sin kledning og hudstrøket, for hennes skyld ble de kastet inn i den forferdelige hule, hvor de likevel gjennom mørket sang Gud lovsanger.»

Paulus hadde talt til de kvinner som var kommet sammen ved elvekanten til bønn. Der åpnet Herren Lydias hjerte så hun gav akt på Paulus' tale og ble døpt, både hun og hennes hus. Hermed menes sikkert hennes tjenere i forretningen og huset. Hadde hun vært gift, så hadde Paulus nevnt dette, som i tilfellet med Akvilas og Priskilla.

Men denne trelldomskvinnen hadde en spådomsånd - en ånd som visstnok i dette tilfelle talte sant, måtte han utfri av satans bånd. Han harmedes over satans makt over

henne, og over den onde ånds lovprisning, og støtte den ut, selv om kvinnens herrer, som ikke skammet seg for å tjene penger på henne, opptok kampen imot ham.

Dette var et slag for kvinnens befrielse. Hadde Paulus vært en hedning, eller bare en jøde, så hadde han ikke funnet det umaken verd å utfri henne! Men nå var han fylt av Jesu Ånd, og kunne ikke annet enn gripe inn til hennes unnsetning. Han fikk hennes griske herrer imot seg, styresmennene og folket. Den dom som falt var offentlig, hele folket var med i avgjørelsen. Det gikk som med dommen over Jesus selv. Penger — ærgjerrighet — falsk religiøsitet — maktsyke lå bak avgjørelsen, men der stod de, disse to menn, villige å ta imot dommen. De hadde reddet denne kvinne fra undergang — fra djevlers fryktelig grep, fra spiritismens sataniske makt!

Og alltid stod Paulus siden som en forkjemper for kvinnens rettigheter i motsetning til hedenskapets tvangsmidler og slette forordninger! Det er som Wilson sier: «Man kan reise hvor man vil i Islams land eller i Buddahs eller Konfucius' land — en opphøyelse av kvinnen vil bli betraktet som et frafall fra troen. Innen den beste del av jødedommen derimot søker man — helt fra Abrahams, Isaks og Jakobs tid, sammen med den beste del av kristendommen, å fremme alt det som hører til det noble og skjønne i den kvinnelige karakter.» La oss se litt på noen av de kvinneskikkelser Paulus omtaler.

Priskilla

I **Rom 16, 3** benevnes hun Priska, likeså i **2 Tim 4, 19**. Priska betyr antikk. Romerne benyttet ofte endelsen «-illa» som et mere fortrolig uttrykk. Slik ble Terentia, Prima, Priska til Terentilla, Primilla, Priskilla. (Whedon).

Paulus traff dem først i Korint, dit de var kommet på grunn av keiser Klaudius' påbud om at alle jøder måtte forlate Rom (**Apg 18, 1-2**). Man har diskutert hvorvidt de var troende innen Paulus traff sammen med dem, eller om det ikke var fordi Paulus hadde samme håndverk som dem, at de smeltet sammen. Men ifølge **18, 26** synes det å være opplagt at de var jødekristerne og ikke nyfrelste folk.

Korint var i de dager en av verdens skjønneste byer. Men Akvilas og hans hustru hadde visstnok ikke tilhold i noen av de mange fagre palasser som fantes der. Teltmakerprofesjonen var alminnelig. Mørke lærdukstelt ble laget og solgt i massevis, og her slo Paulus seg sammen med dem en tid, da han også var teltmaker, og vi kan tenke oss hvilken velsignet innflytelse han øvet på disse to, som holdt så godt sammen og alltid nevnes sammen i skriften.

Som regel nevnes Priskilla først, da hun antagelig var den mest fremragende av de to i åndelig forstand. I **Apg 18, 18**, ser vi at Priskilla og hennes mann reiste sammen med Paulus til Efesus og fikk anledning å hjelpe et stort Herrens vitne inn i et dypere Åndens liv, nemlig Apollos (**18, 24-28**).

De måtte være godt åndelig innstillet når de kunne opp-

dage hans åndelige mangler. Han var nemlig «opplært i Herrens vei, brennende i ånden, og talte og lærte grundig om Jesus, enda han bare kjente Johannes' dåp.»

Antagelig var han ikke Åndsdøpt, og kjente ikke alt om Jesus. Det var nok på samme måte med ham som med de 12 menn, som omtales i kapittel **19**, som antagelig hadde vært hans disipler. De var heller ikke Åndsdøpt.

«Han talte fritt og åpent i synagogen, og der fikk Priskilla og Akvilas høre ham. De tok seg av ham og gav ham grundigere kjennskap til Guds vei.» står det (**18, 26**). Det er mange som innvender her: «Ja, men det var jo en helt privat sak!» Men dette utelukker ikke at kvinnen var med og underviste denne store lærer. Det betyr egentlig ikke noe om det skjedde privat eller om det ble åpenbart. Faktum er at Priskilla — det står nemlig «de» — var med og underviste Apollos i Guds vei.

De meddelte ham nærmere om Jesus som Messias, fortalte om miraklene, om Hans rene oppofrende liv, Hans lidelse, død og oppstandelse og om Åndsutgytelsen og Hans befaling om å gå ut og omvende hele verden ved evangeliet. Og snart drog han ut og «med kraft målbandt han jødene offentlig, idet han viste av skriften at Jesus er Messias.» (**28. vers**). Slik var Priskilla med og bidro til at en av oldtidens mest veltalende predikanter ble forfremmet i Ånden og mere brukbar i Herrens gjerning.

De forble i Efesus ennå en tid, så Paulus ved sin tilbakkomst fikk sende deres hilsen til menigheten i Korint. (**1 Kor 16, 8-19.**) Da hadde de «en menighet i deres hus»,

som også sendte sin hilsen til de hellige i Korint. Deres hjem var slik et levende sentrum for kristendommens utbredelse.

Det samme var tilfelle da de igjen fikk komme tilbake til Rom (**Rom 16, 3-4**). Også her nevnes «menigheten i deres hus». Deres hjem var antagelig til en begynnelse samlingsstedet for den nye menighet i Rom.

Dette er siste gang de omtales. Noen varmere og mere anerkjennende ord kunne ikke skrives enn de som Paulus har foreviget med deres navn i de kristne menigheter: «Hils Priska og Akvillas, *mine medarbeidere* i Kristus Jesus, de som har *våget sitt eget liv for mitt*, og som ikke alene jeg takker, men også alle menigheter av hedningene, og hils menigheten i deres hus.»

Disse ord åpenbarer en liten verden av kjærlig oppofrelse og hengivenhet og virksomhet for den Herre Jesus, og trofast samarbeid med hans utkårede redskap — hedningenes apostel Paulus.

Disse to, men man får inntrykket av at det var spesielt Priskilla, stod som et levende samlingspunkt i Herrens gjerning, og deres hjem var, som en treffende har sagt, et åndelig «drivhus og et samlingssted og tilfluktssted for de unge menigheter». De holdt sammen disse to i Herrens gjerning og står som et mønsterbilde for alle troende ektefolk.

Føbe

Så var det Føbe. Paulus sier i **Rom 16, 1-2**: «Jeg anbefaler vår søster Føbe for dere; hun gjør tjeneste i menigheten i Kenkreæ. Ta imot henne i Herrens navn, slik det sømmer seg for kristne. Gi henne den hjelp hun kan trenge å få av dere, for hun har selv tatt seg av mange, også meg.». Det siste uttrykk viser at hennes virksomhet ikke var innskrenket bare til kvinnene i menigheten. Også ungkaren og apostelen Paulus hadde nytt godt av hennes oppofrende gjerning.

Hennes navn betyr den skinnende. «Menighets-tjenerinne» kalles hun i den norske oversettelse; i den engelske: «A servant of the Church» som egentlig betyr det samme.

Dr. Whedon sier at det greske ord som oversettes på engelsk med «succourer» (på norsk er det: *gått mange til hånd*) skal være *beskytterinne*, og inneholder den samme betydning som i **12, 8** hvor det står i den eng. overs.: «he that *ruleth*.» (Den som styrer.) Det oversettes i vår norske oversettelse med *forstander*: «Den som er forstander, skal være det med iver, og den som gjør barmhjertighet, skal gjøre det med *glede*.»

At hun var en ualminnelig dyktig og fremragende kvinne sees av den anbefaling Paulus gir henne. Det er den alminnelige mening at det var henne som medbrakte Romerbrevet til Rom. Dette viser også hvilken tillit Paulus hadde til henne. *Renan* sier: «Hun bar i sin kjortelflik den kristelige teologis hele fremtid — den skrivelse som skulle

regulere hele verdens skjebne.»

Whedon sier at når Føbe brakte dette brevet til de eldste i Rom, så må vi anta at det ble offentlig opplest, og at det uten tvil ble tatt kopier av samme, som kunne oppbevares og bli offentlig opplest. Han sier videre: «At Føbe ikke var en *alminnelig* tjenerinne som gjorde et alminnelig arbeid, men som forestod et embede, det kan man se av den fremtredende anbefaling Paulus gav henne.»

Diakonesser

I år 104 skriver Pliny at han utvalgte to kvinner, «som kaltes (ministræ) tjenerinner» for å underkaste dem tortur, så man kunne få opplysninger imot de kristne. «Her har vi uten tvil å gjøre med den apostoliske opprinnelse til kvinnelige Diakonesser eller menighets-tjenerinner, sier Wheldon.

«Det at menn og kvinner var så sterkt adskilte både blant grekere og romere, kunne gjøre krav på en slik forordning, ikke bare i timelig henseende, men også i åndelig henseende. *Den apostoliske kirke* gav adgang for kvinnen til å *be offentlig* med dekket hode (**1 Kor 11, 4- 13**), den gav plass for *profetinner* (predikantinner) (**Ap.gj. 21, 9**), og den gav rom for *Diakonesser* (menighetstjenerinner). (**Rom 16, 1-2.**)

Men det ser ikke ut til at den omtaler *eldstekvinner* eller *bispinner*.» Men om så var, bør vi merke at likeså litt som en biskop var over en eldste, likeså litt kunne en bispinne være over en eldstekvinne. I **Rom 16** omtales forresten flere andre kvinner.

Kvinnen som apostel

«Hils Maria som har arbeidet så mye for dere. Hils Andronikus og Junias, mine landsmenn, som har sittet i fengsel sammen med meg. De har et godt navn blant apostlene, og de ble kristne før meg.» I den engelske oversettelsen står det *Junia*, og da er det, mener Fausett, enten Andronikus' *hustru* eller hans *søster* som nevnes. Hvis det skal være *Junias* (som i den norske oversettelsen), en sammentrengt form for Junianus, da er det en *manns* navn. Det er likevel mere sannsynlig at det skal være *Junia*.

Dr. Whedon er av samme oppfatning og mener at det fremgår av det faktum at deres navn er sammen, lenket som t. eks. Akvilas og Priskilla. Han påpeker at det er fire ting man må merke seg ved disse to. De var Paulus' *frender*, dernest hans *medfanger*, de ble *kristne før ham* og de hadde *et godt navn blant apostlene*. Fausett sier: «De som antar at uttrykket «apostel» benyttes i begrenset betydning i Apg og i brevene, mener at disse to var «berømte apostler». Blandt disse bibelfortolkere kan nevnes: Kryssostomus, Luther, Calvin, Bengel, Olshausen, Tholuck, Alford og Jowett m. fl.

Andre derimot, som ikke synes å være klar over om benevnelsen «apostel» ble anvendt *overfor andre enn de tolv*, utenom der hvor forbindelsen eller bestemmende betegnelser klargjør at dermed menes «en *utsending*», oversetter uttrykket slik: «Who are of note among the apostles.» (som er berømte blant apostlene.) I vår norske oversettelse står: «de som har *et godt navn blandt apostlene*». Dr. Whedon uttaler at hvis det er en *kvinne* det her

gjelder, så er det gitt på forhånd at *denne* oversettelse må være riktig, da han ikke tror at en kvinne kunne være apostel.

Men da de lærde er så uenige kan vi jo fremsette den tanke: Sett at det *er* en kvinne det her gjelder, (som i eng. oversettelse) og sett videre at de to ikke bare hadde et godt navn blant apostlene, men *var apostler selv*? Da hadde vi her et bevis for at der fantes *kvinnelige apostler*, — i dette ords *mere begrensede forstand*, ikke som *menighetens grunnleggende apostler*, men som *menighetens utsendinger*. Jeg påstår ingen ting, men til og med i dag *utsendes* dyktige, Åndsfylte kvinner fra menighetene til misjonsmarkene, som utfører virkelig et apostolisk arbeid, d.v.s. et *oppdydende, oppbyggende og grunnfestende arbeid*.

Vi gir dem navnet *misjonærer*, men dette navn er jo ikke bibelsk. De er ikke bare evangelister, menighetstjenerinner og profetinner, de er (mange av dem) *storslåtte kvinner*, som ofrer seg for sin frelser og den kristne tro, på steder hvor mang en mann burde gått, *men mens mennene holder seg hjemme*, så går disse trofaste *kvinnelige utsendinger fra menighetene*, disse trosheltinner med *brennende kjærlighet både til Gud og sine døende medmennesker!* Herren skal ha takk som oppreiser denne store «skare av kvinner med gledesbudskap!»

«Fra de aller første tider,» sier den lærde Miss *Burstall B. A.*, «og helt gjennom historien inntil våre dager, *finner vi kristne kvinner, som er sysselsatt med alle slags gode gjerninger i verden*. Kvinner som *Lydia, Føbe og Priskilla*

gav støtet til kristelige arbeider i den første kristne tid som fortsetter den dag i dag.» Nå oppstår der spørsmål til besvarelse, som ikke kan forbigås: *Paulus' uttalelser i 1 Kor.*

Hvordan forklares så Paulus' uttalelser i 1 Kor og ellers?

La oss først se på hva dr. Whedon sier om **1 Kor 14, 34**: «*Som i alle kristne menigheter skal kvinnene tie i menighetssamlingene. Det er ikke tillatt for dem å tale, de skal underordne seg, slik også loven sier.*».

Dr. Whedon sier: «I kapittel **11, 3-16** gir Paulus regler for *bønn og profeti* for kvinnen som er utrustet med *nådegavene*. I kapittel **14** forbyr han *snakkesaligheten* hos den ubegavede del av kvinnekjønnnet. Det ble ikke gitt *Orienten*, men *våre engelske, tyske og skandinaviske folk* å anvise kvinnen hennes *virkelige* stilling. Den indiske brahmin, den jødiske rabbiner, den greske skald og den romerske senator *talte alle sammen om henne med forakt* og forela henne *taushet* som hennes hoveddyd.

Den straff de fikk for overtredelse herav var tapet av de velsignelser som den dannede kvinnestand kan meddele mannen. Paulus behandler henne med den strenghet som var alminnelig på hans tid, men Ånden, *ved til stadighet å meddele kvinnen profetiens gave* (og vi kan tilføye tungenmålsgaven og tydingens gave), *gav klart til kjenne et nåderikt håp*. (Sml. **Apg 2, 17-18**)».

Hvordan rabbinerne undertrykte kvinnen med en falsk fortolkning av Det Gamle Testamentet kan *Wetsteins* utdrag fra Kidduschim belyse. Det blir spurt: «Hva er beviset for at en mor ikke har adgang til å undervise sin egen sønn? Fordi det står i **5 Mos 5, 1**: «Lær dem og legg vinn på å leve etter dem.», verbene står i *hankjønn*. Hva er be-

viset for at man *ikke skal undervise en kvinne*? Fordi det står i **5 Mos 11, 19**: «Og lær deres *sønner* dem», det står ikke: og deres *døtre*. (Merk i den norske oversettelsen står det: «La barna lære dem».)

Det er mer forståelig for oss, for «barna» kan jo omfatte *begge deler*.) De vise menn sier: «Kvinner skulle ikke lese loven for ikke å krenke synagogens ære». En rabbiner sa: «Kvinnen burde ikke kjenne til noe annet enn rokken og teinen.» (**Ordspr 31, 19**). Den samme rabbiner sa: «Må heller lovens ord bli brent enn lagt i hendene på en kvinne!»

På samme måte taler *den gamle* romer i Valerius Maximus (3, 8): «Hva har en kvinne med offentlig tale å gjøre? Hvis våre eldgamle skikker gjelder noe — intet! I den greske *Euripides* står: «For en kvinne sømmer seg *taushet*, besindighet og *livet innendørs* — det er hennes *skjønnhetsmerke*.» *Callistratus* sier: «Trærnes pryd er bladene, fårenes — uller, hestenes — manken, mennenes — skjegget, *kvinnens* — *taushet*.»

Dr. Whedon, som anfører dette, sier: «Den filosofi som her ble lært, *var den samme som frembrakte slaveriet, som ble påtrykt negrene: hold dem i uvitenhet og fornedrelse og la så denne uvitenhet og fornedrelse være en grunn for forakt, og en grunn for en fortsatt uvitenhet og fornedrelse!*»

Så anfører han en del uttalelser av *Krysostomus* i det fjerde århundre: «Den gang, grunnet denne forkynnelser, holdt kvinnene *stille*, men nå er det en tilbøyelighet til å

være *mye larm* blant dem, mye støy og prat, og på intet sted mere enn her. Her ser man dem alle sammen *samtale* mere enn om det var på *et torv* eller *i et badested*, for, som om de kom her for rekreasjon, så er de alle opptatt med *å samtale om unyttige emner*.

På den måte er det bare *forvirring* og de synes ikke å forstå at med mindre de er stille, så kan de umulig lære det som er nyttig, for når vårt foredrag stiller seg imot samtalen og ingen bryr seg om hva som er sagt, hva nytte kan det så gjøre?»

Tale i menighetsforsamling

Så anføres hva *dr. Anderson* uttaler om menighetene i Orienten i våre dager: «En amerikansk dame holdt et møte for 70 til 80 kvinner. Alle satte de seg på gulvet, og alle trengte seg sammen for å komme så nær henne som mulig. De lignet ganske mye en *bikube*. Det aller minste som hendte vakte bevegelse, og det lignet mere et politisk møte enn en religiøs forsamling.

Når et barn ropte, så var det minst et halvt dusin kvinner som med sin røst og gestikulasjon søkte å stilne det. Hvis en talers merkelige tanke plutselig ble forstått av en kvinne, så forsøkte hun å forklare den i et ganske høyytaltende språk for dem som satt omkring seg, og da oppstod der *en forvirrende samtale som det tok to til tre minutter å stanse*».

«Man kan godt forstå med en slik tilstand for øye hva *Paulus mener* når han befaler at *kvinnene skal tie i menighetssamlingen*. Hvis man hadde en flokk kvinner foran seg som de her er skildret, så ville vi si det samme som ham!!

«Det tillates dem ikke å *tale*. Rotordet *lal* betyr egentlig å *prate, snakke og pludre*, og betegner *meningsløse eller barnslige ytringer*. På klassisk gresk har det ofte denne betydning, men i det nytestamentlige gresk betegnes det som her å tale eller utlegge en lengere tid. Man kan slik ikke fremheve noe argument i tilknytning til ordet for å fastslå *hva slags ytringer det er Paulus forbyr*». «Som også loven sier — her henvises til **1 Mos 3, 16**.

Loven er permanent, men *dens anvendelse kan variere fra tidsalder til tidsalder*. Når en begavet dame *i lydighet til og i overensstemmelse med det annet kjønns vilje* holder et foredrag for en forsamling, eller preker for denne, da er det like riktig for henne å gjøre det som det var for Mirjam, i lydighet mot Moses, å profetere med tromme i hånden foran hele den israelittiske leir.» (Whedon.)

I **1 Kor 14, 35** står: «Hvis det er noe de vil lære, så la dem spørre sine menn hjemme. For det sømmer seg ikke for en kvinne å tale i menigheten.» I den engelske oversettelsen heter det: «Det er en skam for en kvinne – –»

Til dette sier Whedon: «Akkurat som i **11, 14**: Lærer ikke naturen selv at det er en skam for en mann å ha langt hår («skam» engelsk oversettelse). Når kvinnene står på et så høyt kulturtrinn at det ikke er en skam, men yndig for en kvinne å tale, da opphører forbildet fordi grunnen for forbildet opphører på samme måte som forbildet mot bruk av langt hår hos en mann opphører».

La oss nå se litt på **1 Kor 11, 5-12**: «Men en kvinne fører skam over sitt hode når hun ber eller taler profetisk uten å ha noe på hodet. Det er jo det samme som om hun var snauklipt ... Derfor må kvinnen for englenes skyld ha noe på hodet, som et myndighetstegn. Men i Herren er ikke kvinnen noe uten mannen, og mannen er heller ikke noe uten kvinnen. For som kvinnen ble til av mannen, blir jo mannen født av en kvinne, men alt er fra Gud.»

Grotius fortolker stedet slik: «I Det gamle Testamente, var det kvinner som profeterte, slik som Mirjam, Moses' søs-

ter (*2 Mos 15, 20-21; Sal 68, 25-26*), Debora (*Dom 4, 1-5*), Esaias' hustru (*Es 8, 3*), Hulda (*2 Kong 22, 14-20*), og likeså i Det Nye Testamente. Der finner vi *Filips døtre (Apg 21, 9)* og andre. Slike kvinner var vant til å *utlegge de hellige profetier offentlig*, som det vil vise seg fra de steder som oventil er anført fra Det Gamle Testamente. Derfor må Paulus' forbud om å hindre kvinnen i å *lære* forstås slik: *Med mindre de mottar Guds spesielle befaling til det*».

Wetstein uttaler seg på lignende måte: «Det var ikke tillatt kvinner å lære eller føre an i bønn i forsamlingen (*14, 34*) med mindre det skjedde av en *eksepsjonell grunn* eller på en spesiell måte, idet de ble drevet til det ved Guds Ånd!» (*Apg 2, 17; 21, 9; Luk 1, 41-42*, som t. eks. med *menne-*
ne: 1 Sam 10, 5-10; 1 Krøn 25, 1-3; 2 Krøn 29, 30; 35, 15). Det var den samme Ånd som drev kvinnene som mennene.

Videre sier Wetstein: «Det benektes iblant at en kvinnelig profet noensinne profeterte offentlig, men i *Dom 4, 4* betegnes Debora en profetinne. Og hun dømte Israel på den tid; hun satt under Deboras palmetre mellom Rama og Betel på Efraimfjellet, og Israels barn gikk opp til henne for at hun skulle skifte rett mellom dem. Hennes dommergjerning, hennes førerskap, hennes triumfsang var alt sammen offentlig, hun dømte ved guddommelig tilsagn og kraft. Hennes sang (*5, 1*) var profetisk, for *1 Krøn 25, 1-3* viser at både musikk og salmesang ble regnet med som profeti.

Det er latterlig å anta at det ikke var i overensstemmelse

med kvinnelig blyghet for Debora å dømme folket og føre an hæren offentlig, *men at det var en fornektelse av den dyd å ytre en overnaturlig setning i en religiøs forsamling.*

En amerikansk predikant uttalte fra vår plattform en gang, at Debora fremviste hvor underlegen hun var *fordi hun ba Balak å gå opp i striden.* Til dette er svaret at den ledende i samfunnet pleier ikke å føre an i en krig, men de krigsvante menn med deres anførere. Vi ser også *at Balak ikke ville dra opp med mindre Debora lovte å følge med.* Han visste hvilken inspirasjon der var i hennes nærvær. Men han skulle ydmykes adskillig for sin feighet, for Sisera — hans store fiende, skulle ikke falle i hans hånd, *men i en kvinnes.* Les fra vers **17 til 22.**

Den makt Debora også hadde over hæren, viser seg ved at Balak og hans menn forlot sin faste stilling på Tabors berg, og på hennes befaling kastet seg imot Siseras jernvogner nede i dalen. Inspirert av *hennes* befaling i Herrens kraft, drog de ned mot overmakten og vant en stor seier.

I seierssangen som fulgte på seieren *er det Debora som fører an.* Les det femte kapittel. «*Siden hadde landet fred i førti år.*» (**vers 31**). «*Mirjams* rytmiske profeti ble fremført med tromme i hånden foran Israels hele leir», sier *Wetstein.* «*Hulda* ble innsatt i profetstolen, og det ble tillatt henne å *undervise en gruppe menn* som ble sendt henne av kongen, *deriblant også ypperstepresten.* *Disse steder gjør det fullstendig av med den lære* at en inspirert eller åndsbegavet kvinne ikke hadde tillatelse til å tale offentlig.

Når man vil få det til at Paulus forbyr en kvinne å profetere offentlig, så får man ham til å utslette noen av de mest merkverdige kjensgjerninger vi har i Det Gamle Testaments historie.»

John Wesley var helt ut enig i ovenstående fortolkning, og mener at Paulus i dette **11 kapittel 5 vers** medgir *kvinnens rett* til under de rette forhold å be eller profetere i forsamlingen, og fastholder at Paulus i **14, 34** kun forbyr den store masse av kvinner å forstyrre gudstjenesten ved sin *støyende prat*.

At kvinnens profetier skulle være *offentlige* sees derav at de skulle profetere i *menighetssamlingen*. (**1 Kor 14, 23-33**).

Og la oss ikke glemme at *også mannen må være drevet av Den Hellige Ånd* hvis hans *forkynnelse, lære eller profeti* skal være til noen nytte.

Hodedekke

Med hensyn til skikken for kvinnen, å *ha sitt hode tildekket* når hun bad eller profeterte, så må vi vel nærmest tro at det var *av midlertidig betydning*. En befaling om ikke å krenke den gode tone. *Den kvinnelige drakt* man den gang benyttet ville ikke passe nå. «Nå,» sier *Whedon*, «sitter kvinnene eller står foran mennene med sine hoder bare, ikke bare i den sosiale sirkel, men i store forsamlinger, og det er ingen religiøs forpliktelse for henne å bruke en hatt i kirken eller som forbyr henne å tale eller be uten hatt. Grunnen hvorfor Paulus fordømte det utildekkede kvinnehode på sin tid, skriver seg fra at en slik handling i de dager ville øyeblikkelig flytte kvinnen fra sitt rette forhold og vekke en hel del vanærende tankeforbindelser, som var skikket til å medføre tvil om menighetens renhet. Det var et tegn *på stor sorg eller skam.*» (Sml. **5 Mos 21, 10-13**).

Tacitus forteller at til og med *tyskerne* straffet en skjøge ved å fordrive henne fra sin manns hus med et raket hode. En jødisk forfatter sier i forbindelse med **4 Mos 5, 12-18**: «*Blott kvinnens hode!* Hvorfor? Fordi det *ikke* er de israelittiske kvinners skikk å ha blottede hoder. Derfor raker han henne og sier: Da du er *avveket* fra de israelittiske kvinners skikker, som tildekker sine hoder, og har fulgt hedningenes skikker, som pleier å gå med blottede hoder, se! — da er det skjedd med deg som du har villet!»

I **1 Kor 11, 3** sier Paulus: «*Jeg vil dere skal vite at Kristus er enhver manns hode, mannen er kvinnens hode, og Kristi hode er Gud.*» Kristi stilling som hode for den kristne

mann er bare et uttrykk for den samstemmighet som der er eller burde bli mellom mennesket — mannen så vel som kvinnen — og Kristus selv. Herved fremstilles også *Jesu førerstilling i menigheten (Efes 2, 15-23)*. På grunn av syndens inngrep er dette mål ofte blitt forrykket, men *idealet* er der i Guds plan. Og mannen står også, ifølge Guds plan, *som den som skal møte kampens hardeste slag*.

Det er kvinnens rett å *stole på hans offervillighet og større fysiske styrke*, om enn der nok har vært tider da «kvinner selv stod opp og strede som de var menn.» Under innflytelsen av den høyere sivilisasjon har kvinnens evner og kraft *utviklet seg i den grad at det ikke finnes noen stilling i samfunnet som hun ikke kan bekle*, hun har vist seg å stå jevnbyrdig med mannen i det praktiske, det sosiale og det politiske liv.

Men dette til tross, så er det en skjult følelse til stede *om mannens førerstilling i samfunnet*. Han kan ikke lenger være den *tyrann* han har vært i et samfunn som vet å skatte kvinnens dyktighet og evner. *I det ekteskapelige liv* vil han — *hvis* han fyller sin plass riktig — alltid være kvinnens hode. Men har hun makt over hans *hjerter*, så vil han vite ikke å misbruke sitt hode til fordel for seg selv, men vil alltid søke sin hustrus og familiens beste. I de vanskeligste spørsmål — *hvis* der er dissens — blir det hans ord som avgjør det hele. Men den kloke mann vil vokte seg for altfor raske handlinger og utnytte den kraft og de evner han har fått seg betrodd av Gud i sin hustru — til felles gagn og glede. *Kjærligheten* vil bli den altbeseirende makt.

I de kristne menigheter vil det Åndens lys, som Herren har skjenket dem, fortrenge det lavmål av lys og den trelldomsånd som hedenskap og jødedom har medført og drive kvinnens ånd oppover på fremskrittlinjen — mot oppnåelsen av stadig nye muligheter. Men den forstandige kvinne, den Åndsfylte kvinne, vil aldri søke å fortrenge mannen, så hun blir en slags herskerinne over ham. Og mannen på sin side, hvis han er Åndsfylt, vil ikke fortrenge kvinnen.

Det vil oppstå en gledelig og gjensidig forståelse av de evner og muligheter begge parter sitter inne med, og man vil søke å *la dem komme menigheten til nytte*. Man vil erindre at i Herren *er ikke kvinnen noe uten mannen, og mannen er heller ikke noe uten kvinnen.*» (1 Kor 11, 11-12). «For som kvinnen ble til av mannen, blir jo mannen født av en kvinne, men alt er fra Gud.»

Likhet

Det er som i **Gal 3, 26-29**: I Kristus er der hverken jøde eller greker, trell eller fri, mann eller kvinne, vi er *alle én* i Kristus. Det er idealet, den grunnplan Gud har i sine tanker. I *himmelen* er der ikke forskjell på kjønnnet, alle blir vi *lik Guds engler*, og i Kristus, i Herren er det *likedan*. Men for å passe inn i de forskjellige forhold som oppstår i verden, må man ofte bøye seg for bestående skikker, ellers vinner man ingen inngang med evangeliet.

Det er dette Paulus mener når han skriver: «Jeg er fri og ingen underlagt, men jeg har gjort meg til alles tjener for å vinne så mange som mulig. For jøder har jeg vært som en jøde, for å vinne jøder. For dem som er under loven, lever jeg som om jeg var under loven, for å vinne dem, enda jeg selv ikke er under loven. For dem som ikke har noen lov, lever jeg som om jeg var uten lov, for å vinne dem, enda jeg ikke er uten lov for Gud, men er bundet av Kristi lov. For de svake er jeg blitt svak, for å vinne de svake. For alle er jeg blitt alt, for i det minste å frelse noen.» (**1 Kor 9, 19-22**).

Dette er en oppgivelse av selvlivet som er en apostel verdig. Han søker ikke derved egen interesse, ellers ville det være en svakhet. Heller ikke gir han etter for et syndig forhold, det ville være en snare og en fare. Det gjelder et mål han søker for å oppnå en høyere moral hos de andre, ved å stille seg ned på deres standpunkt — uten å gi etter for noe syndig — og derved søke å løfte dem på høyere grunn.

Kvinnen som lærer

Pastor Gee uttalte at om han gikk arm i arm med sin hustru i England, så var det den naturligste sak i verden, men det ville virke helt motsatt i Palestina. I *Amerika* t. eks. er det ganske naturlig for kvinner ikke å bruke hatt når de taler, men i *England* ville dette støte an mot den gode tone. I forbindelse med **1 Tim 2, 11-12** (les dette sted) sa han: «Dette er kanskje det vanskeligste sted av alle for mange, vi har allerede sett at en kvinne kan profetere. Det står bare her at apostelen tillot henne ikke å lære, undervise. Men vi må ta dette vers i sin helhet. Det er noen som tar bare første del: Jeg tillater ikke en kvinne å være lærer. Men vi må ta skriften i sin helhet: «*Eller være mannens herre.*»

Her ser vi at apostelen forsøker å komme til det han virkelig har som mål. Det er galt av en kvinne å undervise hvis hun i denne gjerning forsøker å få makt. Undervisningen er nemlig en av de tjenester i menigheten som gir mest autoritet, ja, vi må undervise med myndighet. Det er ikke noe ved å undervise hvis vi ikke har autoritet bak undervisningen, derfor er dette et arbeid som en kvinne kan gjøre hvis hun er mye forsiktig.

Jeg underviste i en stor bibelskole i Amerika i fjor, og blandt lærerstaben var en kvinne, en meget gudfryktig kvinne, en kvinne som hadde mottatt dyp undervisning i Guds ord. Men hun kom til meg i stor vanskelighet en dag. «Å, de kritiserer meg alle, mr. Gee, de sier at jeg er ulydig mot Guds ord. Å, vær så snill og fortell meg om jeg har rett eller urett.» Jeg gav da mine grunner for det. I sin un-

dervisning på skolen så la hun ikke beslag på noen autoritet, hun var uttrykkelig innbudt til å undervise av de brødre som stod i spissen for skolen.

Hun trengte seg ikke selv frem; brødrene bad henne komme. Det er stor forskjell i det. Og hele tiden mens hun underviste var hun under oppsyn av den broder som stod i spissen for skolen, så alt hun underviste var hele tiden under kontroll, og hun var alltid villig til å underkaste seg hans mening. Hvis han sa: «Vær så snill ikke å undervise i det emne,» så tidde hun; hvis han sa: «Jeg tror ikke du har rett der,» så bøydde hun seg. Altså for hennes vedkommende syntes jeg ikke det var noe ubibelsk.

Jeg tror ikke Paulus ville ha funnet noe galt i det. Og det var en ting som vi slett ikke kunne holde våre øyne lukket for, og *det var at Gud brukte hennes tjeneste*. Jeg tror at det vers må tas *i sin helhet*, og da skal vi ikke komme til å misbruke det».

Jeg vil bare tilføye at når en kvinne er ledet av *Guds Ånd*, så vil hun alltid vite å finne sin rette stilling uten at være under «kontroll» og «oppsyn» av mennene. Den Hellige Ånd vil kontrollere henne så mannens verdighet som mann ikke krenkes. Men hvis mannen er ledet av Guds Ånd, vil heller ikke *kvinnens* verdighet som *kvinne* bli krenket.

Da vil man ikke tilbaketrenge *Åndens gaver* som fremkommer *hverken hos mannen eller kvinnen*. Og hvis det under eksepsjonelle tider skulle vise seg *at Herren må oppreise en Debora* — også i vår tid, så vil mennene forstå

det, fordi de er såpass åndelig innstillet at de fatter Den Hellige Ånds gjerning!

Vi kommer så til den konklusjon eller slutning at det begrep om kvinnens stilling i de kristne menigheter som bibelen fremholder, er mye *mere omfattende enn mange er villig til å innrømme*.

Samfunnets mor

Vi ser hvordan kristendommen har løftet kvinnen i det sosiale samfunn og adlet og opphøyet henne *som samfunnets mor*, som fortjener alles aktelse. Denne tanke får sitt uttrykk i Marias — Jesu mors — lovprisning i ånden: «Da sa Maria: Min sjel opphøyer Herren, og min ånd fryder seg over Gud, min frelser. For han har sett til sin ringe tjenerinne. Fra nå av skal alle slekter prise meg salig, for store ting har han gjort mot meg, han den mektige; hellig er hans navn. Hans miskunn varer fra slekt til slekt for dem som frykter ham. Han gjorde storverk med sin sterke arm; han spredte dem som gikk med hovmodstanke» (*Luk 1, 46-51*).

Miss Burstall sier med rette: «Det er kun i *hans* (Kristi) rike at kvinnen har fått styrke i sitt eget hjerte ved den kristne tro og er beskyttet og oppløftet i verden ved kristendommens moralske standard, og kan oppnå sitt innerste vesens aller beste mål, og heve seg til en hengivelses, renhets- og verdighetshøyde, som hennes natur er i stand til å nå, og som følge av deretter innta sin rette stilling i samfunnets sosiale liv.

I blant *barbariske raser* er hun en *slave*, i *hedensk sivilisasjon*, hva enten den hører *oldtiden* eller den *moderne* tid til, er hun, såfremt hun befinner seg blant de fornemme, en uvitende og ensom *fange*, og ellers er hun en plage, et leketøy, *foraktet og slengt bort som vrakgods når hun ikke lengre kan benyttes.*»

Kristendommen har løftet og adlet henne og anvist henne

sin rette plass både i det menneskelige samfunn og i menighetene. *Kjensgjerningene* står der med sin ubønnhørlige rett og kan ikke motsies!

Jeg hørte en predikant engang — for å bevise hvor usle og uverdige kvinnene er i det offentlige liv — påpeke en rekke kvinner som står i spissen for flere *falske* religiøse retninger, men han glemte å påpeke alle de menn som har forsyndet seg på samme måte — og han nevnte ikke med et ord alle de *kvinner* som har vært med på å skape bedre forhold i samfunnet og menighetene.

Kvinnens storslagne evner, når de får utvikle seg rett, viser at hun kan stilles hvor som helst i samfunnet. Vi har tuse-ner bevis for at hvis man ikke benytter en arm, et ben, så svekkes man på det punkt. Jeg så engang en fakir hvis arm stod rett opp i været, stiv som en pinne. Han hadde holdt den der så lenge for å tilfredsstille sin gud, at han ikke kunne ta den ned igjen.

Misjonærene forteller oss at det beror mye på hvilket standpunkt hedningene står på når det etter års misjonerende arbeid — skal forsøkes å gjøre dem selvhjulpne. Slik ble *negrene* undertrykte i sin tid, men nå har de menn og kvinner som har oppnådd den aller beste utdannelse ved universitetene.

Når derfor prof. Hallesby i en artikkel i «Aftenposten», taler foraktelig om «negerkultur», så skal han også erindre hvordan de hvite har undertrykt negrene, men samtidig at det er mange nå som står på et like høyt dannelsesstrinn som en hvilken som helst nordmann!

Kvinnen har vært nedtrykt med jernhånd av et hardt uforstående mannfolkvelde og var og ble uvitende *inntil kristendommens lys* begynte å trenge seg inn i mørket og løse på båndene. Og følgene uteble ikke: samfunnet var så mye fattigere fordi den ene halvdel var avskåret fra sin rett. Slik er det også *i de menigheter hvor man undertrykker kvinnen!*

Jesus har lært oss hvert enkelt menneskes verdi!

Straks kristendommen trengte inn i det romerske rike, sier *Miss Burstall*, merket man en *kolossal forandring i samfunnslivet*. Før holdt de på å gå i forråtnelse, nå ble ekteskapet foredlet. På gravstenene *finnes kvinners navn* side om side med menns som led martyrdøden for Jesu skyld. Disse romerske kvinner, hva enten de tilhørte noblessen eller de fattige, eller slike som var utstøtte av samfunnet, ble løftet på et langt høyere standpunkt enn vanlig.

Noen av de tidligste kristne skribenters skrifter summeres sammen av *Miss Burstall* i følgende utdrag: «De lærte et fullkomment likhetsforhold mellom mann og kvinne. De er begge dannet av støv etter det samme Guds bilde, for at de kan dyrke de samme dyder, lydighet, kyskhets, barmhjertighet. De har de samme kamper mot de samme fristelser, de vil oppstå sammen og må åpenbares for den samme dommer, som vil dømme alle uten persons anseelse. Deres naturer er derfor begge like hederlige».

«Frelseren», sier *Augustin*, «gir oss tilstrekkelig bevis ved å la seg føde av en kvinne». *Gregor* i Nissa sier i sin skjøn-

ne skildring av en kristen kvinnes dyder; «*Hvor er han som kan sammenlignes med henne* i prøvelsene, som kan sammenlignes med henne i guds frykt, utholdenhet og hengivelse?»

De kristne kvinner utviste ikke alene de dyder som hedskapet ikke kunne gi, men ble opptatt av alle slags gjøremål innen det kristne samfunn, de forbandt deres sår som led tortur, bad med martyrene, og viste seg «mere modige enn løver» når de selv skulle lide martyrdøden.

Det er når *de kristelige prinsipper* tilbaketrenges, at kvinnen kommer i en lavere klasse. Og det er interessant å se, at man i senere tider har søkt bakom den dogmatiske forkynnelse, bakom kirkehistorien, for å få tak i kildene, kristendommens opprinnelse, og litt etter hvert, alt ettersom man løsriver fra mye av det som *mennesker har diktert* — mennesker som *ikke* hadde Åndens inspirasjon — så får kvinnen den plass som *Gud* har tiltenkt henne.

Hun vil ikke søke å være høvding over mannen, men hvis *Ånden* kaller og menigheten forstår kallet, så er den inspirerte kvinne rede til å fylle en hvilken som helst plass i de kristne menigheter. *Nøden* kan gjøre krav på *ekstraordinære* foranstaltninger iblant, som i tilfellet med *Debora*, som dømte og styrte et helt land i førti år.

Kvinnelige eldste og apostler

Som sagt — skriften omtaler ikke *kvinnelige eldste og apostler*. Det omtalte sted om *Junia* eller *Junias* er omtvistet, og vi tør ikke bygge en teori på det. Men kvinnene hadde *stemmerett* i menighetssamlingen (**Apg 6, 2; 15, 3-4, 22**). De hadde adgang til *de andre stillinger* i menigheten, når bare det fant sted i Den Hellige Ånd, *uten å ville herske over mannen*. Men dette betyr ikke at mennene skal ha adgang til stillinger i menigheten *uten å være* ikledd Den Hellige Ånd!

Profetstillingen kom like etter apostelens (**1 Kor 12, 28; Efes 4, 11**), da er det grunn til å anta *at de kvinnelige profeter* stod like høyt som de mannlige. I **1 Kor 11, 4-5** sies det hvordan profetinnen og profeten skal virke i menigheten — side om side.

På pinsedag ble *både kvinner og menn døpt samtidig i Den Hellige Ånd og ild*, altså i den *samme* Ånd. Apostlene fikk ikke noen annen ånd enn de hellige kvinner, som var samlet på den øvre sal (**Apg 1, 14; 2, 1-4**). *Hensikten* med Åndsutgytelsen på pinsedag var nettopp det å oppreise *vitner*. **Apg 1, 8; 2, 14-18**).

Kvinnene fikk Åndsgaven med *samme formål som mennene* — for å være *vitner*! Det er noe ingen kan komme utenom som vil tro sin bibel! Og denne vitnegjerning gjaldt for *begge* parter.

De skulle «tale for mennesker *til oppbyggelse, formaning og trøst*.» (**1 Kor 14, 3**). Her finner vi vitnegjerningen eller

forkynnergjeringen betrodd kvinnen så vel som mannen!
Da kan de være *evangelister* eller *misjonærer*. Det er i grunnen ett og det samme. Kun må *misjonærene* ofte utføre et *oppbyggende* og *samlende* arbeid i menigheten og *undervise* de innfødte.

Når man har gjort så mye vesen av **1 Tim 2, 11-12** og dermed søkt å *underkue* kvinnen i forsamlingen og i menigheten, så kommer det av, som pastor Gee anfører, at man ikke tar med *alt av Guds ord!*

Tanken hos Paulus er: *Hvis* hun ved sin lærergjerning inn-
tar en *overlegen stilling* over mannen og viser tegn til å *herske over ham*, da har hun avveket fra Åndens plan, men når hun med mannens sanksjon og i Åndens kraft underviser i ordet, så er der ingen ting i veien for det. *Ånden må vel vite hvem og hvor* han driver en kvinne til å tale *under sin ledelse!*

Formaning om stillhet

Formaningen om «*stillhet*» gjelder den samme tanke som vi alt har omtalt i **1 Kor 14, 34**. De skal ikke vekke uro eller larm i forsamlingen *med sin snakkesalighet*, som tilfelle var og er den dag i dag blandt østerlandske kvinner, når de samles til møte. Er der noe de ønsker å vite, så skal ikke dette ønske fremkomme på en støyende måte, la dem heller spørre sine menn hjemme.

Det er tider da mennene ikke fyller sin plass i Herrens vingård, da oppreiser han en *Debora som kan ta mennenes plass øverst oppe i samfunnet!* Men hun er ikke kalt til å være mannens *hersker*, men å være hans medhjelper. Og når *ånden utgytes*, så fremstår det en *Priskilla*, en *Føbe*, en *Lydia*, en *Dorkas* (**Apg 9, 36-41**), en *Maria* (**Rom. 16, 6**), en *Junia* osv., som ved sitt liv og sin ydmyke ferd, sin hengivelse til Gud, sin oppofrelse for Kristus, fremhjelper Herrens store sak!

La oss aldri tape denne sannhet av syne! Ingen kan *be* med mere inntrengende makt enn kvinnen, og den prest, pastor, emissær, evangelist eller menighet som tilbaketrenger henne og hennes gaver, synder mot Guds Ånds innflytelse! Men ingen vil mere enn den Åndsfylte og helliggjorte kvinne vite å forstå det område Herren har beskåret henne i livet, og hun vil være den siste til å oppetre med *herskermyndighet* overfor mannen!

Forresten må vi erindre at «*i Herren*» er det ingen forskjell (**1 Kor 11, 11-12**). I himmelen regner man ikke med *kjønn*, alle er der *som Guds engler*. Her må man ta det i be-

traktning og innrette seg deretter for å bevare den gode tone mange steder — som tidligere anført. Det gjelder bare at både mannen og kvinnen — *begge* — ledes av den gode Hellige Ånd, gjennom ordet.

Kong Salomo

Vi vet at der kan fremføres mange skriftsteder om dårlige kvinner. Kong Salomo fikk nok dessverre adskillig kjennskap til dem. Les **1 Kong 11, 1-3**. Han var etter dette verre enn mormonapostelen *Brigham Young*. Disse hundrer av fremmede kvinner «førte *hans hjerte*» i en *gal* retning. Hør hva han sier i **Ordsp 11, 22**: «Som en gullring i et grisetryne er en vakker kvinne uten vett.». Eller som i **27, 15-16**: «Stadig takdrypp en regnværsdag og trettekjær kvinne ligner hverandre. Å stanse henne er som å holde på vind, som å gripe olje med høyre hånd.»

Han advarer mot den falne kvinne: «Min sønn, gi meg ditt hjerte, bruk øynene og akt på mine veier! En skjøge er som en dyp grav, en fremmed kvinne som en trang brønn. Ja, hun ligger på lur som en røver og øker tallet på troløse menn.» (**Ordsp 23, 26-28**). Les også **7, 4-27**.

Men Salomo kjente til *gode kvinner* også. «En elskelig kvinne vinner ære, de flittige skaffer seg rikdom.» (**Ordsp 11, 16**). «Hus og gods er fedrearv, en forstandig kone er en gave fra Herren» (**Ordsp 19, 14**).

I *Høysangen* sammenligner han *menigheten med en kvinne — bruden*. De kraftig tegnede *bilder*, de drastiske sammenligninger i kapittel **4 og 5** — når de leses med Åndens opplatte øyne fremstiller de inderligste samfunnsbånd mellom de troende og Jesus. *Man kunne ikke fått et slikt bilde istand i tilknytning til mannen!*

Kvinnen — den gode kvinne — er et levende uttrykk for all

den fylde av kjærlighet som binder oss sammen til vår dyrebare Frelser, et uttrykk for den største oppofrelse og hengivelse.

Kvinnebevegelsen

For å løfte kvinnen opp i samfunnet har «*kvinnebevegelsen*» utrettet mye, selv om man nok har kunnet tale nokså hoverende iblandt. En av kvinnesakens ivrigste forkjempere sa ved et tilfelle: «Hvor ville vel dere menn ha vært, hvis det ikke var for oss?» Lunt og rolig kom svaret fra en mann nede i forsamlingen: «I Paradis!»

Man ler når man hører det, men det er nå vel ikke så sikkert at mennene hadde vært der allikevel. Hvorfor angrep slangen kvinnen først? Kanskje hun var den «hardeste nøtten å knekke?» Jeg vet ikke. Men mannen hadde visst nok ikke kommet bedre fra fristelsen enn kvinnen.

La det ikke bli noen hovering på noen kant. Innen de kristne bevegelser har hun i stor grad stått i spissen for filantropiske og oppdragende bevegelser gjennom *diakonissegjerningen*, gjennom *metodistkirkens* og *Frelsesarmees* virksomhet har hun satt dype merker etter seg.

Jeg glemmer ikke så snart da bølgende skarer gikk forbi *gamle fru general Booths* kiste i England. Det var et lite åpent sted i det øverste lokket — rett over ansiktet, dekket med glass. Jeg var blandt dem som gikk forbi og felte en tåre med de andre, som så på den store heltinnes ansiktstrekk for siste gang. Hvilken velsignelse var ikke hun for tusener og atter tusener av sine medmennesker!

Kvinnelige evangelister

Jeg kunne nevne en lang rekke lysende navn. Ved sin oppofrelse som *misjonær* innen de forskjellige kristelige institusjoner og på annen måte har kvinnen vist verden at hun kan sidestilles, ja ofte overgå mannen, i oppofrende kjærlighet og virkekraft. Blandt *pinsevennene* har vi en skare kvinnelige *evangelister* og *misjonærer*, og deres tall øker stadig, og innen *menighetene*, hvor hennes evne er rett forstått, og hun selv søker inn til Gud etter kraft og visdom i sjelen, er hun som en utgytt olje, en alabastkrukke, hvis innhold dufter til Mesterens pris og til gagn for omgivelsene!

STIKKORDREGISTER

A

Akvillas · 16
Apollos · 15

B

Barnabas · 11
bibelskole · 35
bispinne · 19
bispinner · 19

D

Debora · 28; 29; 36; 41; 44
Diakonesser · 19
diakonisse · 48
diakonisser · 19

E

Efesus · 14
eldstekvinne · 19
eldstekvinner · 19

F

Føbe · 9; 17; 18; 21; 44

H

hatt · 31; 35

hedningene · 10; 11; 16
heltinne · 48
Hodedekke · 31
Hulda · 28; 29

K

kvinnelige apostler · 21
kvinner · 9; 10; 12; 19; 21

L

Lydia · 12; 21; 44
lærergjerning · 43

M

menighet · 12; 15; 16; 32; 44
Menighets-tjenerinne · 17
Mirjam · 27
Misjonær · 39

O

omskjærelse · 10

P

Paulus · 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17;
20; 23
presteskap · 12
Priskilla · 12; 14; 15; 16; 20; 21
profetinner · 19; 21

S

skam · 27; 31
skikk · 11; 31
slave · 38
spådomsånd · 12
synagogen · 15

T

trosheltinner · 21

U

ubibelsk · 36

